

«Англо-український, українсько-англійський словник авіаційної термінології»

Основні наукові результати

Селекція термінології та термінологізованої лексики передбачала визначення меж між фаховими термінами і загальноживаними словами, між термінами міжгалузевого функціонування, між термінами-синонімами, між одиницями фахового термінолексикону та вузькими професіоналізмами тощо. Наукова технічна мова у процесі відродження й створення української технічної термінології має відповідати таким вимогам: бути точною, недвозначною, легкозрозумілою за формою та змістом, усталеною (стійкою), цілісною та стислою. Кожна термінологічна одиниця існує в сукупності усіх варіантів визначеного слова або стійкого словосполучення, що виражають професійне поняття. Функція терміна – бути знаком професійного поняття, інваріантом для ряду варіантів. Явище термінологічної варіантності обумовлено специфікою терміна. Термінологічні варіанти, як одиниці номінації, також одержали право входження в термінологічні списки словника.

Авторським колективом підібрано і розроблено фактичного матеріалу словника на 219 обл.-вид. аркушів формату А5 з шрифтом Times New Roman 11 через один інтервал (приблизно 100000 слів та словосполучень). У Словнику витримується строга система організації словникової статті. Усі слова-заголовки розміщені в алфавітному порядку. Кожне слово-заголовок з усіма сполученнями утворює словникову статтю. В основу організації словникової статті покладені принцип поєднання слів, тобто у гніздо словникової одиниці включені вільні і стійкі словосполучення, пов'язані з авіаційною термінологією. Детальна розробка словникової статті словосполученнях відіграє провідну роль у забезпеченні адекватного перекладу.

Окремі значення слів-заголовків виділяються арабськими цифрами з крапкою. Усі слова-заголовки виділені напівжирним шрифтом. У словосполученнях такі слова замінюються тильдою (~), якщо вони вживаються у формі заголовку. У змінній формі тильда замінює незмінну частину слова, яка відділяється косою лінією. Іменники даються у формі називного відмінка однини. Якщо окремі значення слова-заголовка реалізуються у формі множини, то ця форма дається через ~ із закінченням у множині.

Практична цінність

Словник відповідає нагальним потребам сучасної авіа технічної галузі у двомовній (англо-українській) лексикографії, оскільки стандартизація перекладу термінологічних одиниць у галузі авіаційного транспорту є одним з найперспективніших напрямків лінгвістичних досліджень. Значне місце у словнику займають словосполучення. Хоча англійські словосполучення підкоряються правилам граматики, проте, часто граматика поступається узусу. В результаті нерідкі випадки, коли граматично правильно перекладена фраза виходить неідіоматичною або просто неправильною. Для усунення такої можливості словник наповнений зразками словосполучень як у вигляді закінчених фраз, так і у вигляді інфінітивних конструкцій.

Перелік основних наукових публікацій, доповідей на конференціях, семінарах

1. Гудманян А.Г., Ніколенко А.Г., Пожидаєва І.В. Translation and Medicine. Навчальний посібник. – К.: МНТУ, 2006. – 257 с.
2. Ніколенко А.Г. Translating Medicine. Навчальний посібник – К.: НАУ, 2006. – 615 с.
3. Гудманян А.Г., Іванова Н.І., Романенко О.В. Translation in the sphere of aviation security. Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2007. – 108 с.
4. Nikolenko A.G. English Lexicology – Theory and Practice. Навчальний посібник.– К., 2007.- 528 с.
5. Гільченко Р.О. Способи перекладу англійської авіаційної термінології. Гуманітарні проблеми становлення сучасного фахівця: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції 29-31 березня 2006 р.: В 3 т. – Т. 2. – К.: НАУ, 2006. – С. 141-142.
6. Гільченко Р.О. Переклад англійських префіксальних термінів субмови авіації. Вісник Національного університету „Львівська політехніка” № 559 „Проблеми української термінології”. – Львів: В-во Національного університету „Львівська політехніка, 2006. – С. 104-108.
7. Гільченко Р.О., Гільченко К.О. Переклад англійських суфіксальних термінів фахової

мови авіації. Вісник Національного університету „Львівська політехніка” № 559 „Проблеми української термінології”. – Львів: В-во Національного університету „Львівська політехніка, 2006. – С. 109-112.

8. Смірнова Т.В. Grammatical Transformations in the Process of Translation. Гуманітарні проблеми становлення сучасного фахівця: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 29-31 березня 2006 р., Т 2. - Київ: НАУ, 2006. – С. 150-151.

9. Тарнавська Т.В. Структура методики обучения будущих авиадиспетчеров английскому языку на базе анализа авиакатастроф // Вісник НУТУ "КПІ". Серія: Філософія. Психологія. Педагогіка: Зб. наук. пр. – К.: НУТУ, 2007. – Вип. 1(19). – С. 163-166.

10. Фесенко Г.Г. Особливості перекладу англійських авіаційних терміносполучень // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції “Гуманітарні проблеми становлення сучасного фахівця”. – Т.1. – К.: НАУ. – 2007. – С. 283-284.

11. Фесенко Г.Г. Специфіка термінології ІКАО як інтеграційної терміносистеми // Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції “Україна в євроінтеграційних процесах: проблеми і перспективи”. – К.: МНТУ. – 2007. – С. 156-157.

12. Фесенко Г.Г. Проблеми перекладу міжнародних офіційних документів та гармонізації термінології // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. пр. – Вип.19. – К.: КНУ. – 2007. – С. 87-96.

13. Фесенко Г.Г. Відтворення англійських авіаційних термінів: формально-семантичний та семасіологічний аспекти // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Вип. 33. – Житомир, вид-во ЖДУ імені Івана Франка. – 2007. – С. 170-173.

14. Сулова Г.А. Translation of professional gargonisms in phraseology of radioexchange // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції “Гуманітарні проблеми становлення сучасного фахівця”. – Т.1. – К.: НАУ, 2007. — С. 290.